

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะนำเสนอสรุปผลการศึกษาศึกษาของการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำแนกตามกลุ่มนักท่องเที่ยว และข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยเพิ่มมากที่สุด คืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในกลุ่มนักท่องเที่ยวเกาหลี ซึ่งเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น 1 วอน ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวเกาหลีเพิ่มขึ้น 18,485 คน รองลงมาคืออัตราแลกเปลี่ยนของกลุ่มประเทศญี่ปุ่นที่จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 8,432 คน เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น 1 เยน อันดับต่อมาคือ ปัจจัยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของกลุ่มนักท่องเที่ยวเยอรมันนี้ ซึ่งเพิ่มขึ้น 7,628 คนเมื่อค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้น 1 ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อพิจารณาจากสถิติพบว่านักท่องเที่ยวเยอรมันนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศไทยในสัดส่วนถึงร้อยละ 10.82 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด ผลกระทบทางด้านบวกอันดับถัดมาคือผลกระทบทางด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางของกลุ่มนักท่องเที่ยวมาเลเซีย ซึ่งทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 7,545 คน การที่นักท่องเที่ยวมาเลเซียนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศไทยนั้นเนื่องจากมาเลเซียและไทยเป็นประเทศที่มีพรมแดนติดกันทำให้การเดินทางมายังประเทศไทยสะดวกและไม่เสียค่าใช้จ่ายมากนัก อีกทั้งค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในประเทศไทยยังไม่สูงมากนัก รวมไปถึงสินค้าอุปโภคบริโภคบางประเภทที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้ามาซื้อเนื่องจากมีราคาถูกเมื่อเทียบกับในประเทศมาเลเซียเอง

เมื่อพิจารณาผลกระทบของปัจจัยทางด้านลบจะพบว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นปัจจัยที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยลดลง หากค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้น 1 ดอลลาร์สหรัฐส่งผลต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกามากที่สุด คือ 1,421 คน รองลงมาคือกลุ่มนักท่องเที่ยวสิงคโปร์ ที่ลดลงถึง 1,039 คน นักท่องเที่ยวได้วันที่ลดลง 1,014 คน และนักท่องเที่ยวจีนลดลง 646 คน

ผลของวิกฤตเศรษฐกิจเอเชียพบว่า ภายหลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจเอเชียแล้วกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความได้เปรียบทางการเงินเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น โดยกลุ่มนักท่องเที่ยว

เที่ยวที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยมากที่สุดคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นซึ่งมีจำนวนสูงถึง 383,663 คน รองลงมา คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวเยอรมันที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศไทยเพิ่มขึ้น 275,996 คน จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น 115,579 คน และจำนวนนักท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มขึ้น 45,040 คน ในทางตรงกันข้ามวิกฤตเศรษฐกิจก็ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักท่องเที่ยวในเอเชีย ซึ่งประกอบไปด้วย มาเลเซียที่ได้รับผลกระทบมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยลดลง 1,873,315 คนภายหลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจเอเชีย ทั้งนี้เนื่องมาจากมาเลเซียเป็นประเทศหนึ่งที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นภายในประเทศเช่นเดียวกับประเทศไทยและอีกหลายกลุ่มประเทศในเอเชียทำให้วิกฤตเศรษฐกิจมีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศของมาเลเซียเป็นอย่างมาก กลุ่มนักท่องเที่ยวได้หวั่นลดลงเป็นอันดับสองที่ 480,688 คน ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวสิงคโปร์ และออสเตรเลีย มีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงเช่นกันในจำนวน 372,583 และ 128,242 คนตามลำดับ

ผลกระทบจากสงครามอ่าวเปอร์เซีย พบว่ามีผลกระทบในการเพิ่มและลดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย โดยผลทางด้านบวกพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากที่สุดหลังเกิดสงครามได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวญี่ปุ่น โดยสูงถึง 353,907 คน อันดับที่สองคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวออสเตรเลียเพิ่มขึ้น 267,506 คนกลุ่มนักท่องเที่ยวเกาหลีเดินทางมาประเทศไทยมากขึ้น 68,785 คน และกลุ่มนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรจะเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น 24,623 คน นอกจากนี้แล้วหลังสงครามยังเกิดผลทางด้านลบต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยจะทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวมาเลเซียเดินทางมาประเทศไทยลดลง 251,086 คน กลุ่มนักท่องเที่ยวเยอรมันลดลง 136,265 คน กลุ่มนักท่องเที่ยวสิงคโปร์ลดลง 48,749 คน กลุ่มนักท่องเที่ยวสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ลดลง 24,845 คน และกลุ่มนักท่องเที่ยวได้หวั่นลดลง 13,348 คน

6.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องด้วยการท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ตลาดนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มจึงเป็นส่วนที่ควรศึกษาถึงความต้องการของแต่ละกลุ่มอย่างละเอียด ปรีชา แดงโรจน์ (2001:59) กล่าวว่าเมื่อพิจารณาตลาดนักท่องเที่ยวที่สำคัญของแต่ละประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน พบว่า ตลาดนักท่องเที่ยวจากสหรัฐอเมริกา นิยมเดินทางเข้าประเทศฟิลิปปินส์มากที่สุด รองลงมาคือ สิงคโปร์ และไทย ตลาดนักท่องเที่ยวจากยุโรปนิยมเดินทางเข้าประเทศไทยมากที่สุด รองลงมาคือ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ตลาดนักท่องเที่ยวญี่ปุ่น นิยมเดินทางเข้าประเทศสิงคโปร์มากที่สุด รองลงมาคือ ไทย และอินโดนีเซีย ตลาดนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก นิยมเดินทางเข้าประเทศมาเลเซียมากที่สุด รองลงมาคือ สิงคโปร์ และไทย

ดังนั้นในภาวะการแข่งขันที่สูง ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องหากกลยุทธ์ ไม่เพียงแต่ การขยาย ตลาดการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ หรือ การร่วมมือกันระหว่างกลุ่มประเทศในอาเซียนเท่านั้น แต่ประเทศไทยควรเพิ่มทางเลือกให้กับการเดินทางมายังประเทศไทยให้มากขึ้น อาจจะเป็นในรูปแบบของการเป็นเจ้าของภาพในการจัดประชุมสัมมนาหรือการจัดแสดงสินค้า เป็นต้น นอกจากนี้แล้วทางรัฐบาลรวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มอย่างจริงจังเพื่อที่จะสามารถสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้อย่างถูกต้อง

เนื่องมาจากรูปแบบสมการความสัมพันธ์ระยะยาวที่ได้จากการศึกษานี้มีหลายรูปแบบ การเลือกสมการให้สอดคล้องกับหลักอุปสงค์ทางการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นในเรื่องพื้นฐานของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มรวมไปถึงการศึกษาปัจจัยเสริมอื่นๆ เช่น สภาพการเมือง เศรษฐกิจ ของกลุ่มประเทศนั้นๆ หรือปัจจัยแวดล้อมต่างๆ เช่น การเกิดแผ่นดินไหวในกรีซและตุรกี ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของยุโรป หรือภัยพิบัติจากพายุเฮอริเคนในแถบแคริบเบียน ที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวหันมาท่องเที่ยวยังภูมิภาคเอเชียมากขึ้น รวมไปถึงโรคติดต่อ เช่น โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน (SARS : Severe Acute Respiratory Syndrome) ที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวขาดความเชื่อมั่นในความปลอดภัย จึงชะลอการเดินทางมาท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย เป็นต้น

กรณีวิธีการศึกษา Cointegration ที่ให้ผลครอบคลุมถึงการปรับความแปรปรวนของข้อมูลในระยะยาวซึ่งต้องมีการทำ differencing เพื่อลดค่าของข้อมูล ซึ่งอาจส่งผลให้ความสามารถของตัวแปรอิสระในการอธิบายตัวแปรตามลดลง ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่พอสมควร จึงจะสามารถใช้วิธี Cointegration และให้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด (Christine and Michel, 2001) นอกจากนี้แล้วในการศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณาตัวแปรตาม ทีละตัวกับตัวแปรอิสระ จากนั้นพิจารณาตัวแปรตามทีละคู่กับตัวแปรอิสระ แล้วเพิ่มจำนวนตัวแปรตามในกลุ่มเรื่อยๆ จนครบทุกตัว เพราะในบางครั้งหากเราพิจารณาตัวแปรตามทุกตัวร่วมกัน ความสัมพันธ์ที่ได้ อาจไม่มีนัยสำคัญ เนื่องจากมีบางตัวแปรตามที่เรานำมาพิจารณาไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ หรือมีความสัมพันธ์น้อยมากกับตัวแปรอิสระ